

Praat, luister en ga mee

Programma 2023-2024

Commissie Vorming en Toerusting

van

Hervormde Gemeente Haren – Onnen
Gereformeerde Kerk Haren – Onnen

Beste gemeenteleden, jong en oud,

In de kerk neemt naast **vieren** en **dienen** ook de **geloofs-ontwikkeling** een belangrijke plaats in. Activiteiten op dát gebied staan in deze brochure waarin we het aanbod 'voor-elk-wat-wils' presenteren voor het seizoen 2023-2024. Het is een uitgebreide lijst van lezingen, kringen en bijeenkomsten waarvoor we u en jou graag uitnodigen.

We hebben geprobeerd om voor alle leeftijden iets te bieden.

In vergelijking met de vorige seizoenen zijn er een paar veranderingen:

* Behalve de ochtenden, middagen en avonden in de vertrouwde ruimtes van onze beide kerken zijn er ook een paar 'buitenactiviteiten'. We bezoeken locaties elders waar we zo mogelijk samen naar toe gaan.

* Naast de activiteiten die voor het merendeel door onze commissie zijn belegd, treft u ook korte vermeldingen aan van vormings- en toerustingsactiviteiten die andere kerken in Haren op dit terrein beleggen.

* Ook ons gezamenlijke jeugdwerk wordt in hoofdlijnen vermeld.

We hopen weer op een ruime belangstelling en deelname aan genoemde activiteiten.

Voor opgave vragen wij u / je het bijgesloten FORMULIER te gebruiken (dozen daarvoor staan in september in beide kerken) of via de vermelde contactpersonen. Daarmee hebben we zicht op de aantallen waarmee we rekening moeten houden met koffie en thee en tevens kunnen we u bereiken en op de hoogte stellen wanneer een activiteit onverhoopt niet doorgaat.

Graag tot ziens op één of meerdere van de ontmoetingen.

De commissie 'Vorming en Toerusting' uitgaande van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk te Haren-Onnen bestaat uit: Jolien Berendsen-Prins, Luco van den Brom, Ybo Buurma, Marijke Dijkstra, Reinier Kleijer, Alco van Klinken en Maartje Scholtmeijer.

Inhoud

Lectio Divina	4
Meditatie- / schildercursus.....	5
Gespreksgroep 20-30 jaar en Samen-in-Gesprek	6
Zoek de stilte.....	7
Gespreksgroep Connect 30-45 jaar.....	8
De kunst van Jan Toorop	9
Gesprekkring 'Geloven vandaag'	10
Ouderenkring	11
Maandagochtendkring.....	12
Kliederkerk	13
Kees Posthumus.....	14
Middengroep 45-67 jaar.....	15
Evangelie en cultuur.....	16
Landbouw, politiek en de kerk.....	17
Poëzieavond.....	19
Koorgesprekken	20
Rechtvaardig zijn in een onbarmhartige wereld	21
Geloof en autisme.....	22
Eind goed -	23
Bibliodrama	24
Muziek in de kerk: Woord en toon.....	25
Film: 'De Friese consul van de Molukken'	26
Hemelvaart pelgrimage	27
Bezoek aan de Russisch-Orthodoxe Kerk.....	28
Een fietspelgrimage.....	29
Bezoek: Iconenatelier in Lettelbert.....	30
Activiteiten van andere plaatselijke kerken.....	31
Activiteiten Jeugdwerk Aan Boord.....	32

Adressen

Gorechtkerk:	Kerkstraat 14, Haren
Gorechthuis:	Hortuslaan 1, Haren (naast Gorechtkerk)
Dorpskerk:	Rijksstraatweg 188, Haren
Ons Centrum:	Kerkstraat 2-b, Haren (naast Clockhuys)

Algemene informatie en contactpersoon, Reinier Kleijer,
tel. 050-8512106, e-mail rkatmw@ziggo.nl

Samenstelling: Commissie 'Vorming & Toerusting'

Illustratie voorzijde: Ank van der Woude

Lay-out: Roelof Rabbers

Druk: Drukzo

Lectio Divina

Lectio Divina is een gebedsmethode die is ontstaan bij de woestijnvaders (rond 300 n.C.)

Wanneer we in de Bijbel lezen is ons doel de Heer te ontmoeten en door Hem toe te laten ons leven te veranderen opdat we meer op Hem gelijken door het werk van de Heilige Geest. Het is in wezen niet meer dan een eenvoudige manier om de Heer te ontmoeten door na te denken op basis van wat er in de Schrift staat. Het is *geen* studie-methode.

Lezen, overwegen, bidden. beschouwen / contemplatie. Hoe doe je dat?

Lees de tekst(en) een paar keer, gun jezelf de tijd de woorden tot je te nemen. Probeer je de situatie zoals de Bijbel die beschrijft voor te stellen. Wees stil voor God en nodig Hem uit. Daar zijn geen woorden voor nodig. Geniet ervan in Zijn aanwezigheid te mogen zijn en je geliefd te weten.

De groep komt bijeen op de eerste donderdag van de maand. Er wordt een tekst gelezen (meestal de tekst die voor de zondag erna op het rooster staat), we overdenken de tekst en delen wat ons heeft geraakt en aangesproken of wat ons opgevallen is. We discussiëren, oordelen of kritiseren niet wat een ander daarbij naar voren brengt.

Informatie /

begeleiding: Hilda Blanksma (tel. 050 5350259)
Aly Bakker (tel. 050 5341033)

Data: 7 september, 5 oktober, 2 november,
7 december 2023, 4 januari, 1 februari,
7 maart, 4 april en 2 mei 2024

Tijd: 13.30 – ong. 15.00 uur

Plaats: Fam. Bakker, Waterhuizerweg 64, Haren

Opgave: Bij bovengenoemde personen of via het
aanmeldformulier

Meditatie– / schildercursus

Ook om het seizoen 2023–2024 gaan we weer aan de gang met bijeenkomsten waarin meditatie en creativiteit (schilderen) worden gecombineerd.

We gaan daarbij uit van verschillende aansprekende teksten (bijv. gedichten) die beelden en gevoelens oproepen. We lezen zo'n tekst een paar keer in alle rust, laten de woorden bezinken en gaan vervolgens aan het werk om datgene wat we in onze gedachten 'zien' kleurrijk zichtbaar te maken. Dat doen we in stilte.

Philippine is aanwezig om te adviseren en waar nodig te helpen. Ze zorg ook voor de benodigde materialen, deze worden samen met een van de deelnemers van het vorig seizoen aangeschaft. Van de deelnemers wordt daarvoor € 5,00 per persoon gevraagd. (Dat kan op de eerste bijeenkomst worden meegenomen).

Er is plaats voor maximaal 12 personen.

Philippine hoopt degenen die in eerdere seizoenen meededen ook dit seizoen weer te kunnen verwelkomen. Deed u niet eerder mee, dan is het goed om via een telefoontje te vernemen of er nog plaats is.

Data: Dinsdag 12 september (eerste keer; dan worden de nieuwe afspraken gemaakt)

Tijd: 10.00 – 11.30 uur

Plaats: Ons Centrum

Begeleiding: Philippine Lugtigheid

Opgave:: Email: philippinelugtigheid@hotmail.com
tel. 050 – 5342998
of via het aanmeldformulier

Gespreksgroep 20-30 jaar en Samen-in-Gesprek

Geloven is in onze tijd niet vanzelfsprekend en zeker niet als twintiger. Dan is het mooi als je elkaar kunt ontmoeten om te delen wat geloven voor jou inhoudt. Bij deze gespreksgroep is er die mogelijkheid om op een gezellige manier in gesprek te gaan.

De gespreksgroep is een voortzetting van een eerdere belijdeniskring en gericht op de leeftijdsgroep 20 tot 30 jaar, al komt niet op een jaar meer of minder. Met deze gespreksgroep kun je je eventueel ook voorbereiden op het doen van belijdenis. De eerste avond vindt woensdag **13 september** plaats.

*Enkele keren per jaar organiseren wij een open avond waarbij iedereen welkom is. Het afgelopen seizoen hebben wij daar twee mooie bijeenkomsten van gehad. Het is inspirerend om als verschillende generaties met elkaar in gesprek te gaan. Voor komend seizoen hebben wij drie avonden gepland: **1 november, 28 februari en 14 mei**. Van harte welkom om dan met ons mee te doen!*

Begeleiding: Ds. Michiel Pronk

Plaats: De Soos

Tijd: 20:00 uur tot ongeveer 21:30 uur.

Opgave: Per e-mail m.pronk@gorechkerk.nl
of via het aanmeldformulier

Zoek de stilte

Wellicht herken je het. Een verlangen naar een liefdevol leven, met rust én levensenergie. Christelijke meditatie kan daarbij helpen. Het dagelijkse leven is vaak vol drukte, afleiding, spanning, vermoeidheid of ongezonde gedragspatronen. Dit kan je naar beneden trekken en een nieuwe dag kan een opgave worden.

Bij meditatie gebruik je lichaams- en ademhalingsoefeningen om op een ontspannen manier aandachtig aanwezig te zijn. Veel mensen vinden dan tot hun verrassing liefde of de aanwezigheid van God. Stiltemeditatie brengt heilzame rust, verdieping en authenticiteit. Samen mediteren doet je verbonden voelen met elkaar en God - de bron van ons bestaan. Tijdens de meditatie oefenen we in ontspannen, stil worden en zoeken naar de betekenis van geloof in ons leven. Je bent welkom om mee te doen of eens te komen kijken of meditatie iets voor je is.

Data: In het najaar van 2023 op dinsdagavonden onder leiding van Ybo Buurma: 19 september, 24 oktober, 14 november en 12 december.
In het voorjaar van 2024 op woensdagavonden onder leiding van Idelette Kruidhof: 17 januari, 14 februari, 13 maart en 10 april.
Seizoensafsluiting: woensdag 15 mei 2024

Tijd: 20.00 tot 21.00 uur
(Inloop met koffie en thee vanaf 19.45 uur)

Plaats: Gorechthuis

Wil je meedoen, stuur dan een mail naar Idelette Kruidhof idelet@gmail.com en vermeld hierin je 06 nummer. Je wordt dan toegevoegd aan de meditatie-whatsappgroep.

Gespreksgroep Connect 30-45 jaar

Een goed gesprek vindt iedereen waardevol, ook het gesprek over geloven. Met deze gespreksgroep die gericht is op de doelgroep van 30 tot 45 jaar (we kijken daarbij niet op een paar jaar) willen wij het goede gesprek over geloven vormgeven.

We starten het nieuwe seizoen op dinsdagavond 26 september. We bespreken dan onder andere de nieuwe data en onderwerpen voor komend seizoen. Van september tot mei komen we één keer in de maand bij elkaar in het Gorechthuis. Of je er nu elke keer bij bent of maar een keer in het seizoen: je bent altijd welkom.

Wij hopen jullie dinsdag **26 september** te ontmoeten! Tot dan!

Begeleiding: Henk Wolters en Rianne Pronk – van Belle

Plaats: Gorechthuis

Tijd: 20.00 tot 21.30 uur

Voor informatie en opgave:

Rianne Pronk: rienne.van.belle@12move.nl / 06-19561942

Henk Wolters: 30-45@gorechtkerk.nl

De kunst van Jan Toorop

Jan Toorop was een van de belangrijkste Nederlandse beeldend kunstenaars rond 1900.

Op deze avond krijgen we onder andere een beeld van de verschillende stijlen die Toorop hanteerde. Bij een van die stijlen, het *symbolisme*, gaan we als bij een puzzel zoeken naar interpretaties van zijn werk.

We zullen verschillende terreinen zien waarop hij de kunst toepaste. Ook willen wij kijken naar de rol van *religie* en *ideële thema* 's in zijn kunst.

Jan Toorop had goed contact met beoefenaars van andere soorten van kunst, zoals van literatuur en architectuur. De Nederlandse *art nouveau* wordt vaak met zijn werk geassocieerd.

In minstens 11 vooraanstaande Nederlandse musea, waaronder het Groninger museum, hangen werken van Jan Toorop.

Jan Toorop: 'O graf, waar is je overwinning?'
(Oh Grave, Where Is Thy Victory)

Inleiding:	Jake Roos
Datum:	Donderdag 5 oktober 2023
Tijd:	20.00 uur
Plaats:	Ons Centrum
Opgave:	Via het aanmeldformulier

Gesprekskring ‘Geloven vandaag’

‘Alles stroomt’, dat wisten de oude Grieken al. Niets blijft gelijk. Ook op het gebied van geloven vindt er vaak verandering plaats. Door wat je meemaakt en leest, kun je met de jaren over dingen anders gaan denken, bijvoorbeeld over God en over hoe te leven. Bij deze kring willen wij spreken over wat wij gevonden hebben of waar wij naar zoeken.

De afgelopen twee seizoenen hebben wij stilgestaan bij de Apostolische Geloofsbelijdenis. Als leidraad voor de ochtenden heb ik dit seizoen gekozen voor maatschappelijke onderwerpen waar een geloofskant aan zit, zoals gastvrijheid, milieu en gerechtigheid. Aan de hand van een Bijbeltekst, gedicht of lied zullen wij over het thema met elkaar in gesprek gaan.

De ochtenden vinden plaats van oktober t/m april op de tweede dinsdag van de maand, beginnend op 10 oktober. Het thema is dan ‘gastvrijheid’.

Wij hebben al twee seizoenen erop zitten, maar u kunt – ook al bent u niet eerder geweest – zo aanschuiven. Weet u welkom!

- Begindatum:** Dinsdag 10 oktober
- Begeleiding:** Ds. Michiel Pronk
- Plaats:** Gorechthuis
- Tijd:** 10:00 uur tot ongeveer 11:15 uur.
- Opgave:** Via het aanmeldformulier OF per e-mail – m.pronk@gorechtkerk.nl

Ouderenkring

Al jaren komt deze kring bijeen, – en ieder seizoen heten we weer nieuwe mensen uit onze beide gemeentes welkom.

In een betrokken sfeer ontmoeten we elkaar rond geloofs- en levensvragen.

De gesprekken vinden plaats naar aanleiding van en rond een inleiding die wordt gehouden door één van de bij onze gemeentes betrokken predikanten / theologen. (hun namen treft u hieronder).

Deze keer is aan hen gevraagd om het Bijbelgedeelte aan de orde te stellen dat hen persoonlijk het meest raakt: Wat die oude woorden met hen doen, en wat zij met die oude woorden doen. Degenen die zich opgeven voor deze kring, krijgen van te voren meegedeeld welke inleider welk gedeelte zal behandelen.

Zoals gebruikelijk staan vanaf 13:45 uur thee en koffie voor u klaar op de middagen.

De inleiders zijn (in alfabetische volgorde) prof. Luco van den Brom, ds. Ybo Buurma, ds. Reinier Kleijer, ds. Harm Jan Meijer en ds. Michiel Pronk (*die de eerste bijeenkomst zal leiden*).

Informatie: Ds. Michiel Pronk (tel. 050 7852729)

Data: Donderdagen 19 oktober, 16 november 2023, 18 januari, 15 februari, 14 maart en de afsluitende lunch op 18 april (12:00 uur) 2024

Tijd: 14:00 – 15:30 uur

Plaats: Ons Centrum

Opgave: Via het aanmeldformulier

Maandagochtendkring 'Dagboek en Geloof'

Over Dietrich Bonhoeffer, Etty Hillesum en Dag Hammarskjöld

Dagboeken kunnen een wezenlijke rol spelen in de spirituele ontwikkeling en het gelovig denken van mensen. Dat geldt zeker voor Dietrich Bonhoeffer, Etty Hillesum en Dag Hammarskjöld. Deze bijzondere denkers hielden ieder een dagboek bij waarin we kunnen lezen, hoe zij in het licht van hun aangrijpende biografie hebben nagedacht over God en hun gelovig handelen.

Dietrich Bonhoeffer (1906-1945) was Duits predikant en verzetsstrijder tegen het Naziregime. Naast de vele dagboek aantekeningen schreef hij in gevangenschap brieven die alom bekend zijn geworden onder de titel 'Verzet en Overgave'.

Etty Hillesum (1914-1943), een getalenteerde Joodse vrouw, weigerde onder te duiken voor de Duitse bezetter om vrijwillig en bewust te delen in het lot van haar Joodse volk. Haar dagboek aantekeningen werden deels voor het eerst uitgegeven onder de titel 'Het verstoorde leven' (1981).

Dag Hammarskjöld (1905-1961), de Zweedse secretaris-generaal van de VN, stierf bij een vliegtuigcrash toen hij onderweg was naar de conflicthaard Congo. Na zijn dood ontdekte men zijn mystiek getinte dagboek aantekeningen, die zijn uitgebracht onder de titel 'Merkstenen'.

Tijdens drie bijeenkomsten willen we ons, aan de hand van hun dagboek aantekeningen, verdiepen in hun denken en geloven. Deelnemers ontvangen vooraf een levens-beschrijving en enkele dagboek fragmenten die we met elkaar zullen bespreken.

Data: 23 oktober, 6 november en 20 november 2023

Plaats: Gorechthuis

Tijd: 10:00 – 12:00 uur

Begeleiding: Ds. Ybo Buurma

Opgave: ybuurma@gmail.com / 06-16211322
of via aanmeldformulier

Kliederkerk

Kliederkerk is een creatieve, speelse vorm van Kerk-zijn. Kliederkerk is voor jong en oud, maar richt zich specifiek op ouders (grootouders) met jonge kinderen tot en met de basisschoolleeftijd. Tijdens Kliederkerk staat een Bijbelverhaal of Bijbels thema centraal. Samen worden deze verhalen of thema's op creatieve wijze ontdekt en verwerkt. Dat is zichtbaar in de momenten van samen ontdekken en het samen vieren. Zo ontstaat er verdieping in de gemeenschap met elkaar en met God.

Een belangrijke andere doelstelling van de Kliederkerk is de onderlinge ontmoeting. Daarom staat gastvrijheid hoog in het vaandel. Kliederkerk zet een sfeer neer waarin mensen zich welkom en veilig voelen, zodat er ruimte ontstaat waarin ze kunnen groeien.

Daarom bestaat een Kliederkerk uit drie onderdelen: het samen ontdekken via creatieve en sportieve activiteiten, het samen vieren – een korte viering voor alle deelnemers en we sluiten af met het samen eten.

Het hele programma duurt ongeveer twee uur. Vooraf is er een vrije inloop met welkom/drinken en instructie.

De activiteiten die we doen, zijn met name gericht op kinderen in de basisschoolleeftijd, maar iedereen is welkom!

Jullie als gezin zijn van harte welkom, maar ook opa's, oma's en andere belangstellenden.

De eventueel aanwezige tieners kunnen meehelpen bij de activiteiten

Data: Zondag 5 november 2023,
28 januari en 14 april 2024

Tijd: 16:00-18:00 uur (inloop vanaf 15:45 uur)

Plaats: Gorechtkerk en Gorechthuis

Info en opgave: kliederkerk@gorechtkerk.nl

(Voor info over thema etc. zie 4-Luik en de website)

Kees Posthumus

Kees Posthumus is een verhalenverteller die actuele thema's op een inspirerende wijze "aan de vrouw / man" kan brengen.

Op zijn eigen wijze, cabaret of musical, laat hij licht en humor schijnen over o.a. bijbelverhalen of thema's die ons bezig houden.

Wij organiseren op **vrijdag 17 november** een gezellige avond met Kees Posthumus in de Gorechtkerk over het PKN jaarthema: GA MEE

U bent van harte welkom

Toegang vanaf 19:30 uur via het Gorechthuis
Er staat daar gratis koffie en thee voor u klaar

Start programma 20:00 uur in de Gorechtkerk

Na afloop: Collecte ter bestrijding van de onkosten
Kunt u terecht in het Gorechthuis voor een drankje (eigen kosten)

Voor informatie kunt u bellen met:

Alja Egberts 050 - 5349637 en/of

Henk Wolters 06 - 27532226

Info en aanmelden voor deze avond:
evenementen@gorechtkerk.nl

Middengroep 45-67 jaar

Voor deze leeftijdsgroep – het gaat niet om een jaartje meer - organiseren wij verschillende activiteiten om de verbondenheid met elkaar te vergroten. Een van de activiteiten zijn wandelingen. Met elkaar wordt een stuk gewandeld, daarna is er gelegenheid om wat met elkaar te drinken. Aankondigingen daarvoor verschijnen in 4-Luik en op de websites. Vind je het leuk om mee te lopen, weet je welkom!

Daarnaast organiseren wij een filmavond. Deze wordt gehouden op 29 oktober om 19.30 uur in het Gorechthuis. De film van die avond is 'Des hommes et des dieux'. Het is het indrukwekkende verhaal over een groep monniken in Algerije. Zij blijven trouw aan de plaats waar zij werken, maar met heel grote gevolgen voor zichzelf.

Datum: O.a. zondag 29 oktober 2023

Plaats: Gorechthuis

Tijd: 19:30 uur

Je kunt ons bereiken via middengroep@gorechtkerk.nl of middengroep@dorpskerkharen.nl

Voor aankondigingen zie 4-Luik en op de websites.

Evangelie en cultuur

‘Missionair werk’, wat houdt dat eigenlijk in? Het is niet simpelweg met een Bijbel het oerwoud intrekken om mensen over Jezus te vertellen. Achter missionair werk schuilt een hele wereld.

Hoe pas je de boodschap van het evangelie aan op de cultuur ter plaatse? En is missionair werk nog wel relevant?

Vragen die aan de orde komen op een avond die wordt verzorgd door Maartje Scholtmeijer die in haar bachelor Theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit in Groningen te maken kreeg met het vak ‘interculturele theologie’, samen met ds. Loes Roersma die jarenlang missionair werk heeft gedaan. Zij werkte een aantal jaren bij het ‘Vormingscentrum voor Vrouwen’ van de kerk in Papua (dat velen van vroeger kennen als Nederlands Nieuw Guinea) via een project van *Kerk-in-Aktie*: ‘Sterke vrouwen in de kerk’.

Een avond over hoe evangelie en cultuur zich tot elkaar verhouden.

Datum: Dinsdag 21 november 2023

Tijd: 20:00 – 21:45 uur

Plaats: Gorechthuis

Inleiders: Maartje Scholtmeijer (Haren) en ds. Loes Roersma (Gasselte)

Opgave: Via het aanmeldformulier

Landbouw, politiek en de kerk *over predikant-landbouwer J. Uilkens*

Momenteel is het thema ‘Landbouw’ weer helemaal actueel. Discussies over boer en politiek (en kerk) zijn in de provincie Groningen niet nieuw. In de lezing die kerkhistoricus dr. Gert van Klinken houdt gaat het over een predikant met grote

belangstelling voor de landbouw, – ds. Jacobus Uilkens (1772 – 1825). Hij werd beïnvloed door J.F. Martinet (1729 -1795) en diens *Catechismus der natuur*. Met de filosoof Leibniz beschouwt Martinet de schepping die we ons ons heen zien als de beste van alle mogelijke denkbare werelden. Dat blijkt vooral daaruit dat Gods goede schepping bij deugdelijk beheer in staat is om tegelijkertijd zoveel verschillende wezens te voeden.

Belangrijk voor Uilkens was ook het aan Martinet ontleende inzicht dat geen enkele vorm van leven er is voor niets. Als medewerker van de Schepper kan de mens ertoe bijdragen dat de natuur weer iets laat zien van hoe het vóór de zondeval allemaal was bedoeld: als plek van leven voor velen, waar zelfs bloemen en bijen samenwerken tot beider nut.

Predikant-landbouwer Uilkens zag dat vooral in de bebouwde en optimaal productieve natuur. Van goed verzorgde akkers en weilanden kon hij intens genieten. Daarbij speelde de overweging mee dat een groeiende bevolking alleen door moderne landbouw adequaat kan worden gevoed.

Inleiding: Dr. Gert van Klinken

Plaats: Ons Centrum

Datum: Dinsdag 28 november 2023

Tijd: 20:00 – 22:00 uur

Opgave: Via het aanmeldformulier

Denkend aan God spreek ik over ...

Door de eeuwen heen is die zin op veel verschillende manieren afgemaakt. Denkend aan God spreek ik over een 'enig en eenvoudig geestelijk Wezen, Hetwelk wij God noemen: eeuwig, onbegrijpelijk, onzienlijk [...] (Nederlandse Geloofsbelijdenis). Als vervolg op de zin kun je ook zeggen: een drie-enig God die zich laat kennen in Vader, Zoon en Geest. Zo zijn er meer manieren te noemen.

Op de avonden zullen wij stil staan bij drie manieren: bij het klassieke Godsbeeld zoals je dat vindt in de Nederlandse Geloofsbelijdenis, bij God als de drie-enige en bij een wijze waarbij God en schepping dicht op elkaar betrokken worden. Deze manier vind je terug bij feministische theologen, maar ook bij gelovige denkers die de huidige milieucrisis doordenken.

Op de drie avonden zullen wij ons verdiepen in deze manieren, hoe deze ontstaan zijn en ook kijken wij welke woorden bij ons passen om over God te spreken.

Inleiding: Ds. Michiel Pronk

Data: Donderdag 11 januari, 1 februari en 29 februari 2024

Plaats: Ons Centrum

Tijd: 20:00 – 21:30 uur

Opgave: Via het aanmeldformulier OF rechtstreeks bij ds. Pronk e-mail – m.pronk@gorechtkerk.nl

Poëzieavond Willem de Mérode (1887 – 1939)

Willem de Mérode was de dichtersnaam van Willem Eduard Keuning. Hij werd geboren in het Groningse Spijk, waar zijn vader Jan Keuning onderwijzer en kinderboekenschrijver was. De literaire handboeken noemen de Mérode de belangrijkste Nederlandse Protestants-christelijke dichter tussen de beide wereldoorlogen in. Hij schreef meer dan 2300 gedichten. Minder dan de helft daarvan werd tijdens zijn leven gebundeld in 24 uitgaven.

Op 26 februari 1924 werd de Mérode, die toen al zeventien jaar onderwijzer was, in Uithuizermeeden gearresteerd op verdenking van grensoverschrijdend gedrag. Het leverde hem uiteindelijk acht maanden gevangenisstraf op. De Gereformeerde gemeenschap van Uithuizermeeden, waarvan de Mérode lidmaat was, stond perplex.

Hans Werkman, auteur van de biografie van Willem de Mérode, 'Bitterzoete overvloed' (2010), beschrijft dit grote drama uit het leven van de dichter en de gevolgen ervan met veel kennis van zaken.

Na zijn vrijlating keerde de Mérode niet terug naar Uithuizermeeden, maar vond een nieuwe woonomgeving in Eerbeek, waar hij onder meer werd opgevangen door de schrijfster Wilma Vermaat.

Het leven en de poëzie van de Mérode zullen centraal staan tijdens deze avond.

Datum: Maandag 15 januari 2024
Plaats: Gorechthuis
Tijd: 20:00 – 21:30 uur
Inleiding: Ds. Ybo Buurma en Alja Egberts
Opgave: ybuurma@gmail.com / 06-16211322
of via het aanmeldformulier

Koorgesprekken

Een activiteit die om meerdere redenen een aantal seizoenen niet kon doorgaan, wordt opnieuw opgepakt.

Op 2 zondagnamiddagen interviewt Henk Boomker een klein uur lang over zaken die kerk en samenleving raken. Het zijn geen gespreks- of discussiebijeenkomsten maar gesprekken tussen de vragensteller en wie bij hem aan tafel zit.

De eerste bijeenkomst is een gesprek met pastoor Jellema van de Hildegardparochie in Haren. Dat gesprek zal gaan over zijn visie op huidige ontwikkelingen in de kerk en op het theologisch denken.

Het tweede gesprek wordt gevoerd met Reinier Kleijer n.a.v. de teksten die hij schreef voor de 'Harense Mis'. Onder het motto 'Oude wijn in nieuwe zakken' of 'Nieuwe wijn in oude zakken' gaat het met name over de vraag hoe oude waarden en wijsheden vertaald kunnen worden in het jargon anno nu .

Data: Zondag 21 januari en zondag 25 februari 2024

Tijd: 16:30 uur

Plaats: Het koor van de Dorpskerk

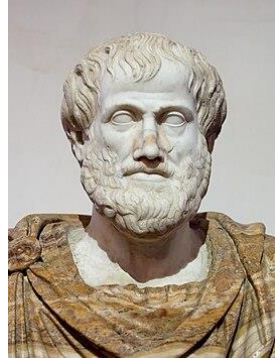
Opgave: Niet nodig

Zie voor info over thema etc. Vierluik en de Website

Rechtvaardig zijn in een onbarmhartige wereld

Een brede filosofische blik van Aristoteles tot Martha Nussbaum

Aristoteles ziet rechtvaardigheid als een belangrijke deugd. Iets dat je kunt zijn, door te handelen en daarvan te leren. Intussen leven wij op dit moment samen in ongelijkheid en staat de menselijke waardigheid op het spel, zoals bij de toeslagenaffaire, de asielproblematiek en in het aardgasdossier Groningen. Kunnen oude filosofen en ook actuele denkers ons helpen om het ideaal van een rechtvaardige samenleving dichter bij te brengen. Wat kunnen we zelf doen?

Diederik Greive, hoofdofficier van justitie Noord Nederland en docent ethiek bij het opleidingsinstituut voor de rechterlijke macht, gaat aan de hand van een kleurige presentatie graag met U in gesprek over rechtvaardigheid. Als zoon van een predikant is hij aan de eettafel geschoold in zo'n gesprek.

- Lezing** Mr. D. Greive
- Datum:** Dinsdag 23 januari 2024
- Tijd:** 20:00 uur
- Plaats:** Ons Centrum
- Opgave:** Via het aanmeldformulier

Geloof en autisme

Speelt autisme een rol in jouw leven? Bijvoorbeeld omdat je zelf een vorm van autisme hebt of iemand in je gezin of directe omgeving? Dan weet je als geen ander dat dit effect kan hebben op relaties en je geloof. Het opbouwen of herstellen van deze relaties kan lastig zijn en je het gevoel geven dat je er alleen voor staat.

Geloven in God is ook een relatie. Een relatie met God willen hebben kan voor mensen met autisme nog ingewikkelder zijn dan een relatie met mensen in het gewone leven. In de kerk wordt bijvoorbeeld veel beeldspraak en symboliek gebruikt. Dit kan zorgen voor verwarring en vragen. Daarnaast kunnen de diensten te veel prikkels opleveren en de sociale contacten bij de koffie of Bijbelkring voor stress zorgen. Hoe vind je jouw plek binnen de kerk wanneer je autisme (in je gezin) hebt? En wat kan je hierin als gemeente betekenen?

Ontdek het tijdens deze interactieve thema-avond!

Begeleiding: Bonna van der Wijngaard en
Martine van der Burg

Organisatie: Dit Koningskind

Datum: Woensdag 7 februari 2024

Plaats: Gorechthuis

Tijd: 20:00 uur

Informatie: www.ditkoningskind.nl/autisme

Contact: Ds. Ybo Buurma

Opgave: ybuurma@gmail.com / 06-16211322
of via het aanmeldformulier

dit
Koningskind
samen

Eind goed – ...

‘Euthanasie’ en ‘zelfdoding’ zijn onderwerpen die momenteel op allerlei manieren volop aan de orde zijn.

We hebben prof. dr. Theo Boer – een autoriteit in de actuele discussie hierover – bereid gevonden een lezing te houden over het thema: ‘Een christelijke visie op euthanasie en hulp bij zelfdoding’. Hij zal dat doen naar aanleiding van zijn boek *Eind goed. Een protestantse visie op euthanasie in Nederland* dat in 2021 verscheen (KokBoekencentrum).

Prof. Boer is hoogleraar Ethiek van de Gezondheidszorg aan de Protestantse Theologische Universiteit in Groningen.

Hij was eerder lid van een Regionale Toetsingscommissie Euthanasie en werd in die tijd toenemend kritisch over de manier waarop euthanasie is geregeld. In zijn lezing pleit hij voor ‘twee keer denken’ over euthanasie. Eén keer vanuit het perspectief van de burger die leeft in een omgeving met heel verschillende levensbeschouwingen. En één keer vanuit theologisch perspectief. Vanuit beide perspectieven kun je over euthanasie nadenken: past het bij een samenleving, zijn er risico’s, hoever willen we gaan, is euthanasie een dood waar je recht op hebt? En past het bij ons als gelovige mensen die staan in een traditie waarin het leven wordt erkend als iets van God, en waarin we de beschikking hebben over bronnen van hoop, troost, geduld en normativiteit?

Inleider: Prof. dr. Theo Boer
Datum: Dinsdag 5 maart 2024
Tijd: 20:00 uur
Plaats: Ons Centrum
Opgave: Via het aanmeldformulier

Bibliodrama

Een avond om de Bijbel en jezelf spelend te verstaan.

Bibliodrama is een krachtige methode om persoonlijke en spirituele groei te bevorderen door met een groep een Bijbeltekst spelend te verkennen. Het is steeds weer verrassend om mee te maken, hoe het overnemen van een rol uit een Bijbelverhaal ertoe leidt dat de spelers zonder grote moeite ontdekken, waar het verhaal hun eigen leven raakt.

Bibliodrama is het speelse uitproberen van “een nieuwe versie van jezelf op een Bijbels podium” (T. Tromp). Tegelijk is het ook een waardevolle manier van Bijbelstudie die soms tot verrassende inzichten leidt juist doordat niet alleen het hoofd aan het werk is, maar het hele lijf meedoet.

Deze bibliodrama avond is voor iedereen geschikt die kennis wil maken met de methode van Bibliodrama. Enige voorwaarde is nieuwsgierigheid en de bereidheid om jezelf open te stellen voor een verrijkende ontmoeting met de tekst en met de medespelers.

Leiding: Prof. dr. Annette Merz

Datum : Maandag 11 maart 2024

Tijd: 20:00 – 22:00 uur

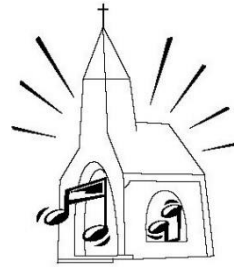
Plaats: Ons Centrum

Opgave: Via het aanmeldformulier

Aantal deelnemers: minimaal 7 – maximaal 12

Muziek in de kerk: Woord en toon

Op dinsdagavond 19 maart zullen Jan Harryvan, hoofdorganist van de Dorpskerk, en reserve organist Ite Wierenga, cantor van de Remonstrantse kerk, de relatie tussen woord en toon in kerkmuziek nader toelichten. Zij doen dit aan de hand van een aantal voorbeelden van kerkmuziek voor de Stille Week.

De inleiding wordt gevolgd door een gesprek tussen Ite en Jan met Reinier Kleijer en Luco van den Brom die beiden vanuit hun specifieke vakgebieden nader ingaan op dit onderwerp.

Daarna is er ruimte voor vragen vanuit de deelnemers, die in een 'forum' gevormd door genoemde vier heren van een antwoord zullen worden voorzien.

Uiteraard wordt een en ander afgewisseld met gezongen voorbeelden van het ingeleide onderwerp.

Inleiders Jan Harryvan en Ite Wierenga

Datum: Dinsdag 19 maart 2024

Tijd: 20:00 – 21:45 uur

Plaats: Ons Centrum

Film: 'De Friese consul van de Molukken'

Karel Wielenga zat in de trein die eind 1975 bij Wijster werd gekaapt door Molukkers. Bij de gijzeling die 12 dagen duurde, kwamen 3 mensen om het leven: de machinist en 2 passagiers. Nadat de kaping was beëindigd door gewapend ingrijpen van leger en politie wilde Wielenga proberen te begrijpen wat de 7 jonge gijzelnemers had bewogen. Hij zocht de ouders van de jongens op en kreeg begrip voor de woede die de aanleiding was geweest voor hun actie. Nadien ging hij zich inzetten voor de Molukse zaak en voor de herdenking van de drie Nederlandse slachtoffers. Zijn relaas (hij werd 'De Friese consul van de Molukken' genoemd) klinkt door in deze documentaire die een goed beeld geeft van een ingewikkelde koloniale geschiedenis, en van een man die als verbinder een brug probeert te slaan tussen het Nederlandse en het Molukse volk. Een film met thema's die ook vandaag nog (en weer) actueel zijn.

Documentairemaker: Anne van Slageren

Datum: Woensdag 24 april 2024

Tijd: 20:00 – 21:45 uur

Locatie: Ons Centrum

Opgave: Via het aanmeldformulier

Hemelvaart pelgrimage

Pelgrimeren heeft een lange voorgeschiedenis. De hemelvaart pelgrimage van de PKN kerken in Haren -Onnen en Glimmen-Noordlaren bestaat al zo lang, dat bijna niemand meer weet wanneer hij begonnen is. Het komt nog "uit de tijd van dominee Ridderbos". En dat is al lang geleden.

Maar de dauwtrappers die meedoen op de vroege hemelvaartochtend, zijn vitaal en willen ook in 2024 weer het traject lopen. Deze keer is een route naar de Bartolomeuskerk in Noordlaren aan de beurt. We beginnen met een korte bezinning in of bij een kerk om zes uur. Vervolgens lopen we door het landschap van Gorecht naar Noordlaren, waar we ontbijten en de hemelvaartsdienst vieren.

Nadere inlichtingen over de route, de startlokatie en de wijze van opgeven volgen in maart of april 2024.

Contactpersoon: Alco van Klinken, telefoon 050-5347059

Datum: Donderdag 9 mei 2024

Tijd: 6:00 uur Ochtendgebed
10:00 uur Hemelvaartsdienst

Plaats: Informatie volgt later o.a. via 4-luik

Bezoek aan de Russisch-Orthodoxe Kerk

Door allerlei ontwikkelingen leven er op dit moment te midden van ons heel veel medechristenen die behoren tot de Russisch-orthodoxe Kerk.

Van hun wijze van geloven en vieren en van hun devotie voor iconen weten wij als Nederlandse protestanten doorgaans heel weinig.

Daarom zijn we blij dat Vader Onufry (één van de priesters van de Transfiguratie-parochie in Groningen) ons wil ontvangen in hun kerkgebouw, ons daar wil rondleiden en zal informeren over de geloofsleer en –beleving, de liturgie en het gemeentelven.

Leiding: Vader Onufry

Datum: Donderdag 16 mei 2024

Tijd: 20:00 – 21:40 uur

Op welke wijze we vanuit Haren naar Groningen gaan bespreken we in de week daarvoor met degenen die zich opgeven

Plaats: Russisch Orthodoxe Kerk
Ganzevoortsingel 2, Groningen

Opgave: Via het aanmeldformulier

Een fietspelgrimage naar Bonifatiuskerk te Vries

In de omgeving van Haren-Onnen zijn er veel mooie oude kerkgebouwen. Bijvoorbeeld de Bonifatiuskerk van Vries.

Dat is mogelijk de oudste kerk van Drenthe en die kent een rijke historie. Om dit bijzondere godshuis te bewonderen gaan we er eind mei 2024 naartoe.

Met degenen die dat willen en kunnen (*EN* wanneer de weersomstandigheden het toelaten) fietsen we samen door het schitterende landschap van Groningen en Drenthe naar Vries waar we ontvangen worden door ds. Bert Altena, de plaatselijke predikant. Hij zal één en ander vertellen over de bijzonder architectuur en de bouwgeschiedenis van deze kerk.

Ook brengen we een bezoek aan het (kleine) klokkengietersmuseum in / onder de kerk.

Datum: Zaterdag 25 mei 2024

Tijd: 13:30 uur vertrek per fiets vanaf het plein vóór de toren van de Dorpskerk, rond 14:30 uur ontvangst in Vries (voor wie met ander vervoer gaat)

Locatie: Bonifatiuskerk te Vries (Oude Rijksweg 2)

Opgave: Via het aanmeldformulier

Bezoek: Iconenatelier in Lettelbert

Iconenatelier Elisabeth is opgericht in 2015 en bevindt zich in het oude Romaanse kerkje van Lettelbert.

Johanna Kouwenhoven en Elisabeth Schreuder geven er cursussen in het schilderen van iconen en exposeren hun werken in de fraaie, intieme ruimte van de kerk.

Op 15 juni willen we een bezoek brengen aan dit kerkje en het atelier. De bedoeling is om er (indien mogelijk) per fiets naar toe te gaan. De afstand is ongeveer 20 kilometer.

Alvast een kijkje nemen?

Dat kan ook op de website: www.atelierelisabeth.nl

Datum: Zaterdag 15 juni 2024

Tijd: Vertrek om 11:00 uur van het Gorechthuis
Aankomst om ongeveer 12:30 uur

Locatie: Atelier Elisabeth, in het Iconenkerkje
Hoofdstraat 162
9827 PC Lettelbert

Opgave: Via het aanmeldformulier

Contact: Ds. Ybo Buurma, 06-16211322

Activiteiten van andere plaatselijke kerken

We attenderen u op de volgende lezingen en bijeenkomsten:

Seniorenconvent van de H.Nicolaaskerk organiseert 3 lezingen:

- **9 oktober 2023:** over het werk van Miguel de Unamuno (Spaans schrijver, dichter, filosoof en mysticus). Inleider: Hub Hermans (em. hoogleraar Romaanse Talen RUG)
- **15 januari 2024:** ‘Pelgrimstocht als metafoor van de levensweg’ door Peter Vermaat (theater-maker, dichter, verteller, theoloog)
- **22 april 2024:** ‘Franciscus en de dieren’ door Marjan Bouritius (schrijver, historicus en kenner van de werken van Franciscus en Clara van Assisi).
- Plaats: Parochiecentrum, Irenelaan 2
- Tijd: 15.00 uur
- Opgave bij Mieke Roos. Email: roosvdrink@hetnet.nl

Vereniging van Vrijzinnig Protestanten en de Doopsgezinde Gemeente organiseren:

- **5 november 2023:** ‘Om het behoud van onze aarde’.
Lezing door Dirk van der Glind (over de opdracht in het scheppingsverhaal). Van der Glind was docent Levensbeschouwelijk Vorming in het voortgezet onderwijs.
 - Plaats: Witte Kerkje – Jachtlaan
 - Tijd: 15.00 uur
- **10 maart 2024:** Vertelvoorstelling ‘De kleine Goedheid’ door Pauline Seebregts (docent aan de Vertelacademie in Utrecht). Een voorstelling over de ‘kruimels van menselijkheid’ versus de ‘wals van het kwaad’.
 - Plaats: Doopsgezinde Kerk – Nieuwe Stationsweg
 - Tijd: 15.00 uur

Activiteiten Jeugdwerk Aan Boord

*Gezamenlijk jeugdwerk
Hervormd-Gereformeerd*

Op verschillende manieren en voor uiteenlopende leeftijdsgroepen zijn er activiteiten waarmee we samen met jongeren bezig willen zijn met zaken van geloof en kerk. Zo proberen we een platform, een 'thuis' te zijn voor hun vragen en ervaringen op dit gebied. Zo zijn er:

- **Opasdienst** voor kinderen van 0-4 jaar.
- **Kindernevendiensten** voor kinderen van de basisschoolleeftijd. Daar worden ze spelenderwijs vertrouwd geraakt met de Bijbelverhalen.
- **Club** voor kinderen van groep 6, 7 en 8 van het basisonderwijs. Om de 2 weken een avond waarin aandacht is voor serieuze zaken en voor leuke en ontspannende bezigheden.
- **Tiernernevendienst.** Beide kerken bieden eens per 6 weken bijeenkomsten aan waarin met hen wordt gesproken over wezenlijke levens- en geloofsonderwerpen. In de Gorechtkerk gaan tieners tijdens sommige kerkdiensten naar de T*N*D waar ze in d.m.v. een gezelschapsspel aan de gang gaan met een thema.
In de Dorpskerk komen tieners na sommige kerkdiensten bij elkaar en hebben het – pratend én creatief – met elkaar over de kerk, over Bijbelse thema's en over de verbinding daarvan met het dagelijkse leven.
- **Teenspirit.** Een ontmoetingsplek in de soos voor tieners vanaf de brugklas.
- **Soos.** Organiseert allerlei leuke activiteiten en thema-avonden.

Volg het jeugdwerk

aanboordjeugdwerk.nl facebook.com/aanboord aanboord_jeugdwerk_haren